

Міністерство освіти і науки України
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем
стандартизації, сертифікації та якості»
Національний університет «Львівська політехніка»
Технічний комітет стандартизації науково-технічної термінології
Наукове товариство імені Шевченка
Наукове товариство імені Шевченка в Америці
Львівське відділення Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка

ПРОГРАМА

ХІІ Міжнародної наукової конференції

ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ *СловоСвіт 2014*

*«Ну що б, здавалося, слова...
Слова та голос – більш нічого.
А серце б'ється – ожива,
Як їх почує!.. Знать, од Бога
І голос той, і ті слова
Ідуть меж люди!»
Т. Шевченко*

25–27 вересня 2014 р.
Україна, Львів

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Голова програмного комітету:

Богдан РИЦАР, голова Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології Міністерства економічного розвитку і торгівлі та Міністерства освіти і науки України

Заступник голови програмного комітету:

Ірина КОЧАН, завідувач кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені І. Франка

Члени програмного комітету:

Дмитро БАРЗИЛОВИЧ, директор Департаменту технічного регулювання та науково-технічного розвитку Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, м. Київ

Катерина ГОРОДЕНСЬКА, завідувач відділу граматики української мови Інституту української мови НАН України, м. Київ

Павло ГРИЦЕНКО, директор Інституту української мови НАН України, м. Київ

Григорій ГРАБОВИЧ, президент Наукового товариства імені Шевченка в Америці, м. Нью-Йорк, США

Християн ГАЛНСЬКИЙ, директор Міжнародного інформаційного термінологічного центру Infoterm, м. Відень, Австрія

Вікторія ІВАЩЕНКО, завідувач відділу наукової термінології Інституту української мови НАН України, м. Київ

Євген КАБАНЕНКО, генеральний директор Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості», м. Київ

Ірина КЛЮЧКОВСЬКА, директор Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка»

Олег КОСІНСЬКИЙ, генеральний директор Львівського регіонального державного центру стандартизації, метрології та сертифікації

Олег КУПЧИНСЬКИЙ, голова Наукового товариства імені Шевченка, м. Львів

Микола ЛИТВИН, директор Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, м. Львів

Зіновій НАЗАРЧУК, голова Західного наукового центру НАН України, м. Львів

Володимир ПАНАСЮК, директор Фізико-механічного інституту НАН України, м. Львів

Олександр ПОНОМАРІВ, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ

Олександра СЕРБЕНСЬКА, професор Львівського національного університету імені Івана Франка

Юрій ЯКИМЕНКО, співголова ТК СНТТ, перший проректор Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова організаційного комітету: **Богдан РИЦАР**

Заступник голови організаційного комітету: **Роман МИСАК**

Члени організаційного комітету:

Христина БУРШТИНСЬКА

Геннадій ВОЗНЮК

Ігор ДУЦЯК

Володимир ЗАДОРОЖНИЙ

Микола ЗУБКОВ

Олена КУРИЛЯК

Ольга МАЦЕЙОВСЬКА

Віктор МАЦЕЙОВСЬКИЙ

Роман МИКУЛЬЧИК

Анатолій МІЩЕНКО

Іван ПАРОВ'ЯК

Леонід СНИЦАРУК

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ
26 вересня, 9.30-12.30, актовa зала

1. **Відкриття конференції**
2. **Основні напрями досліджень у термінознавстві кінця ХХ – початку ХХІ століть**
Вікторія ІВАЩЕНКО
Інститут української мови НАН України, м. Київ
3. **Про активні та пасивні конструкції в українських фахових текстах**
Михайло ГІНЗБУРГ
Інститут транспорту газу, м. Харків
4. **Презентація термінопонять етнофразеології**
Любов САВЧЕНКО
Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського, м. Сімферополь
5. **Діяхронна соціолінгвістика: історія терміна та галузі мовознавства**
Ірина ФАРІОН
Верховна Рада України, м. Київ
6. **«А буде син, і буде мати ...» (до 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка)**
Христина БУРШТИНСЬКА
Національний університет «Львівська політехніка»
7. **Мовний всесвіт Кобзаря**
Микола ЗУБКОВ
Технічний комітет стандартизації науково-технічної термінології, м. Львів

Секція І
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТЕРМІНОЗНАВСТВА
ЛЕКСИКОГРАФІЯ ТА МІЖМОВНІ ЗВ'ЯЗКИ
НОРМУВАННЯ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Керівники:

Михайло ГІНЗБУРГ д.т.н., професор

Ігор ДУЦЯК д.філос.н., професор

Секретарі:

Оксана ТУРКЕВИЧ к.філол.н., доцент

Виталь МОРГУНЮК к.т.н., с.н.с.

Секція І. Засідання 1.
26 вересня, п'ятниця, 14.00–17.00, актовa зала

1. **Наукова мова за Юрієм Шевельовим**
Ольга КОЧЕРГА
Інститут теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова НАН України, м. Київ

2. **Конфігуративна модель мовлення: термінологія в контексті структури комунікантів**
Мирон ФЕДОРИШИН
Національний університет «Львівська політехніка»
3. **Українська термінографія: стан і перспективи розвитку**
Людмила СИМОНЕНКО
Інститут української мови НАН України, м. Київ
4. **Словотвірні типи префіксальних дієслів (на матеріалі словників кінця XIX – початку XXI ст.)**
Анна РУССУ
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»
5. **Обґрунтування підходу до формування дефініцій у тлумачних словниках**
Ігор ДУЦЯК
Національний університет «Львівська політехніка»
6. **До питання перекладу українською мовою російських ад’єктивів з компонентами -подобний, -видний, -образний**
Олена ЮЖАКОВА
Одеська національна академія харчових технологій
7. **Термінологічна підсистема «Енергозбереження в теплопостачанні»: когнітивний підхід до створення тримовного словника**
Ніна ФІЛІПОВА
Національний університет кораблебудування імені адм. Макарова, м. Миколаїв
8. **Терміни української лінгводидактики на етапі гармонізації**
Оксана ТУРКЕВИЧ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Секція І. Засідання 2.

27 вересня, субота, 9.30–13.00, авд. 209

9. **До проблеми внормування синонімії в українській науково-технічній термінології**
Оксана МАРТИНЯК
Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
10. **Укладання російсько-українського словника застосовної наукової мови відповідно до національних стандартів і українського способу мислення**
Микола ЗУБКОВ
Технічний комітет стандартизації науково-технічної термінології, м. Львів
Віталь МОРГУНЮК
Університет «Україна», м. Київ
11. **Структура українсько-англійського словника з радіоелектроніки**
Богдан РИЦАР
Леонід СНИЦАРУК
Роман МИСАК
Технічний комітет стандартизації науково-технічної термінології, м. Львів
12. **Актуальні процеси української термінографії: фіксація термінів економічної галузі**
Людмила МАРЧУК
Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

13. **Сучасний словник гарної української мови**
Тарас БЕРЕЗА
Національний університет «Острозька академія», м. Остроз
14. **Щодо трактування терміна «непевність результатів вимірювань»**
Тетяна БУБЕЛА
Петро СТОЛЯРЧУК
Національний університет «Львівська політехніка»
15. **Державний стандарт України ДСТУ «Нафтопродукти. Терміни та визначення» (зауваги до нової редакції)**
Євген КОБИЛЯНСЬКИЙ
Юрій ІЩУК
Богдан ЯРМОЛЮК
НДІННП «МАСМА», м. Київ
Сергій БОЙЧЕНКО
Лариса ЧЕРНЯК
Національний авіаційний університет, м. Київ
16. **Спробуймо писати та говорити за національними, а не радянськими правилами**
Ігор РЕБЕЗНЮК
Національний лісотехнічний університет України, м. Львів

Секція II

ТЕРМІНОЛОГІЯ ПРИРОДНИЧИХ ЗНАНЬ

Керівники:

Зоряна КУНЬЧ к.філол.н., доцент
Неля НІКУЛІНА к.філол.н., доцент

Секретарі:

Наталія ДРІВКО викладач
Лілія ХАРЧУК викладач

Секція II. Засідання 1.

26 вересня, п'ятниця, 14.00–17.00, ауд. 210

1. **Семантичний потенціал українських електроенергетичних професіоналізмів і професійних жаргонізмів**
Зоряна КУНЬЧ
Лілія ХАРЧУК
Національний університет «Львівська політехніка»
2. **Варіантність фізичних термінів-епонімів**
Роман МИКУЛЬЧИК
Технічний комітет стандартизації науково-технічної термінології, м. Львів
3. **Лексико-генетичні особливості сучасної комп'ютерної термінології**
Ірина МЕНТИНСЬКА
Національний університет «Львівська політехніка»

4. **Джерела і способи формування терміносистем комп'ютерної сфери в англійській, польській та українській мовах**
Олена ФІЛЬ
Рівненський інститут слов'янознавства КСУ
5. **Терміносполуки із семою 'конструктивний елемент будівлі': особливості атрибутивних компонентів**
Наталія ДРІВКО
Національний університет «Львівська політехніка»
6. **Зміст термінів «реконструкція» і «реструктуризація» в містобудівних стратегіях розвитку виробничої території міста**
Тамара МАЗУР
Євгенія КОРОЛЬ
Ярина СЕНЬКОВСЬКА
Національний університет «Львівська політехніка»
7. **Наукова рецепція понять «термінологія» і «термінологічна система» (на матеріалі термінології дорожньо-будівельної галузі)**
Наталія КНИШЕНКО
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
8. **Російськомовні термінологічні кальки у галузі металооброблення**
Володимир ПЛЕСКАЧ
Запорізький національний технічний університет

Секція II. Засідання 2.

27 вересня, субота, 9.30–13.00, авд. 210

9. **Моделювання автотранспортних номенів: очевидне й неймовірне**
Неля НІКУЛІНА
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
10. **Соматична метафора в залізничній термінології**
Світлана ЛАГДАН
Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені акад. В. Лазаряна
11. **Синонімія та антонімія в українській фітомеліоративній термінології у спеціальних словниках початку ХХІ ст.**
Тетяна ПЕТРОВА
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва
12. **Терміни-словосполучення в українській біологічній термінології**
Марія ВУС
Львівський національний університет імені Івана Франка
13. **Складені найменування як продуктивний тип номінації в термінології косметики та косметології**
Надія ГИМЕР
Львівський державний університет внутрішніх справ
14. **Терміни неврології та їх трактування в українських тлумачних словниках**
Ірина РИБІЗАНТ
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
15. **До питання становлення та розвитку української фармацевтичної термінології**
Галина ХИРІВСЬКА
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

16. Українська фахова термінологія – подолати північні вітри

Григорій ЗЛОБІН

Львівський національний університет імені Івана Франка

Секція III

ТЕРМІНОЛОГІЯ ГУМАНІТАРНИХ ЗНАНЬ

Керівники:

Ірина КОЧАН д.філол.н., професор

Любов САВЧЕНКО д.філол.н., доцент

Секретарі:

Софія БУЛИК-ВЕРХОЛА к.філол.н., доцент

Галина ГОРОДИЛОВСЬКА к.філол.н., ст. викладач

Секція III. Засідання 1.

26 вересня, п'ятниця, 14.00–17.00, ауд. 211

- 1. Особливості формування термінології словосполучення в українському мовознавстві**
Юлія ЧЕРНОБРОВ
Інститут української мови НАН України, м. Київ
- 2. Джерела становлення української морфологічної термінології**
Світлана ПОЛЮГА
Український Католицький Університет, м. Львів
- 3. Формування основних сегментів терміносистеми когнітивної лінгвістики (діахронічний та синхронічний аспекти)**
Інна ХОМЕНСЬКА
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ
- 4. Метамова опису української лінгвістичної термінографії**
Ірина КАЗИМИРОВА
Інститут української мови НАН України, м. Київ
- 5. Проблемні аспекти локалізації окремих термінів з прикладної лінгвістики**
Ігор КУЛЬЧИЦЬКИЙ
Маріанна МАЛЯР
Богдан ФІЛЬ
Національний університет «Львівська політехніка»
- 6. Правнича термінологія крізь призму лінгвістики**
Ірина КОЧАН
Львівський національний університет імені Івана Франка
- 7. Семантичне поле «особа» в терміносистемі цивільного права (на матеріалі української та польської мов)**
Магдалена ЄЖ
Варшавський університет, Польща
- 8. Про коректність використання терміна «підкуп» при конструюванні диспозицій кримінально-правових норм**
Світлана ЯКИМОВА
Національний університет «Львівська політехніка»

Секція III. Засідання 2.
27 вересня, субота, 9.30–13.00, авд. 211

9. **Функціонування термінолексем «цивільний захист», «цивільна безпека» та «цивільна оборона» в сучасній українській термінології цивільного захисту**
Олена КУЧЕРЕНКО
Національний університет цивільного захисту України, м. Харків
10. **Особливості становлення й розвитку казначейської терміносистеми**
Людмила ВАСКОВЕЦЬ
Ковельський промислово-економічний коледж Луцького НТУ
11. **Уживання запозичених термінів у сфері менеджменту персоналу**
Яна ЗУБРИЦЬКА
Запорізький національний технічний університет
12. **Синоніми та варіанти у термінолексичі української фольклористики**
Ірина М'ЯГКОТА
Львівський державний університет фізичної культури
13. **Лексема *ірмос* на позначення назв піснеспівів релігійної термінолексичи**
Наталія ПИШНА
Дрогобицький державний педагогічний університет імені І. Франка
14. **Термін *медійний* та споріднені з ним**
Олександра СЕРБЕНСЬКА
Вікторія БАБЕНКО
Львівський національний університет імені Івана Франка
15. **Термінологічна лексика Майдану (на матеріалах газет «Дзеркало тижня», «Українська правда», «Газета по-українськи», «Високий Замок»)**
Наталія ПОЛЩУК
Рівненський державний гуманітарний університет
Дубенський коледж культури та мистецтв
16. **Войовничо-агресивне використання спотвореного тлумачення мовних термінів**
Адам ГОЖИЙ
Полтавська гравіметрична обсерваторія НАН України

Секція III. Засідання 3.
27 вересня, субота, 14.00–16.30, авд. 211

17. **Специфіка побудови й презентації гностичних образів спеціально-наукової картини світу політології**
Оксана КРИМЕЦЬ
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
18. **Переосмислення семантики терміна та розширення сфер його функціонування в сучасній українській літературній мові (на матеріалі художніх творів Романа Іваничука)**
Галина ГОРОДИЛОВСЬКА
Національний університет «Львівська політехніка»

19. **Історія Русів: термінологія, її особливості та переклад**
Вероніка ДМИТРУК
Національний університет «Львівська політехніка»
Андрій МЕДВЕДІВ
м. Міннеаполіс, США
20. **Науково-фантастичні романи Жуля Верна: термінологія та її переклад на українську мову**
Андрій МЕДВЕДІВ
м. Міннеаполіс, США
21. **Поняття «географічний образ» у гуманістичній географії**
Мирослава ВЛАХ
Львівський національний університет імені Івана Франка
22. **Структурні моделі складених термінів із компонентом «музей» (на матеріалі термінології музейництва)**
Іванна ФЕЦКО
Львівський національний університет імені Івана Франка
23. **Зародження наукової музичної термінології української мови в XVI–XVIII ст.**
Софія БУЛИК-ВЕРХОЛА
Національний університет «Львівська політехніка»
24. **Роль соціальних факторів у формуванні лексико-семантичної мікросистеми вокального мистецтва**
Ірина СТОЦЬКА
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ
25. **Тезисний виклад стратегії і тактики використання кольору людиною**
Анатолій МІЩЕНКО
Національний університет «Львівська політехніка»
26. **Терміносистема «Інформаційно-психологічна безпека України»**
Григорій БАШНЯНИН
Микола ГЕТЬМАНЧУК
Сергій КОНДРАТЮК
Остап КОДОЛА
Петро МИСЛОВСЬКИЙ
Всеукраїнська громадська організація «Вільна козацька академія національної безпеки і оборони України»

ПІДСУМКОВЕ ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ
27 вересня, субота, 16.30–17.30, авд. 210

1. Підсумкові доповіді керівників секцій
2. Дискусія
3. Прийняття ухвали конференції
4. Закриття конференції